

İsabey, Çal

İsabey kasabası, Denizli ilinin Çal ilçesine bağlı beldelerden birisidir. Denizli-Çal otoyolu üzerinde, Çal`a 10 km kala, iki tepenin üzerine kurulmuştur. Eğimli arazi üzerine kurulan kasaba Çökelez Dağının eteklerindedir. Yerel aksanla İsabeyliler kasabalarına "ESEBİ" demektedirler.

Kuruluşu:

Kasabanın kuruluş öyküsü hakkında birtakım rivayetler mevcuttur. Çevredeki kasaba ve köylerin de kuruluş hikayesi olabilecek en kapsamlı rivayet kabaca şöyledir: Haçlı seferleri sırasında Selçuklu ordusundan bazı beyler savunma için Buldur gölü üzerinden Denizli tarafına gönderilirler(1195). Aralarında Hüsamettin Bey, İsa Bey, Mahmut Gazi, Ellez Gazi ve Seyit Gazi`in olduğu birlikler Çökelez Dağı eteklerinde düşmanla karşılaşırlar. Kıyasıya çarpışmalar devam ederken; dağın tam zirvesinde vuruşurken kellesi kopmuş olan Ellez Gazi`nin hala savaşmaya devam ettiğini gören babası; "Yeter artık; çök Ellez, çök Ellez!" diye feryat eder. Dağın adı da bu olaydan mütevellit Çökelez Dağı olarak kalır. Savaşın kazanılmasını müteakip, belki de ödül niyetine, bugünkü kasabanın olduğu yere İsa Bey yerleşir. Yine Mahmut Gazi yan köye, Seyit Gazi de Aşağı veya Yukarı Seyit köylerinden birinin olduğu yere yerleşirler. Mahmut Gazi`nin türbesi hala köyünde bulunmaktadır.

Demografik Özellikler

Ekonomi:

Köyün ana geçim kaynağı tarımdır. Önceleri üzüm, hububat ve pancar temelli üretim, sulama kanallarının devreye girmesiyle birlikte çeşitlilik göstermeye başlamıştır.

Eğitim:

Kasaba, Çal ilçesinin genelinde olduğu gibi, eğitime verdiği önemle, eğitilmiş insanlarıyla bilinir. İsabey Atatürk Ortaokulu kurulduğu zamanlarda Denizli`deki en donanımlı ortaokullar arasında yer almaktaydı.

Kasabada halen İsabey Atatürk İlkokulu ve Ortaokulu aynı binada eğitim vermektedir. Okul binası teknolojik imkanlarla donatılmıştır. Akıllı tahta ve fiber internet bulunmaktadır.

Öğrenci sayısı giderek azalmasına karşın kasabaya gelen mevsimlik tarım işçileri öğrencileriyle birlikte nisan aylarında 150 öğrenciyle eğitim öğretime devam etmektedir.

Dil:

Kasabanın aksanı meşhur Denizli şivesine çok yakın olmakla birlikte birtakım farklılıklar göstermektedir. Özyay Gönülüm`ün -özellikle- tanıtmış olduğu Denizli şivesinde sözcük sonlarındaki uzatma ve vurguyu arttırma, Denizli`nin Uşak`a bakan taraflarında kaybolur ve sessizce sönümlenirler.

Şiveden Örnekler

N`edip goyyon? : Ne yapmaktasın?

N`işliyon gari? : Ne yapıyorsun artık? Bir olaydan sonra, veya bıkkınlıkla.

Yurgadaşı : Kil damları pekiştirmeye (yurgalamaya)(yuvarlamak?) yarayan silindir biçiminde iri taşlar

Öngücü : Nihayetinde, nasılsa

Goca goca, bi garannı gece : "Koca koca, bir karanlık gece". Koca, karı-kocanın kocası.

Yörüğeene goşuvisene, sene diyon gız! : Yürüyeceğine koşşana, sana diyorum kız. (Buradaki `n` sesleri, Fransızca`daki nazal gibi, genizden söylenmektedir)